EU- ja kauppapolitiikka
EK Bryssel
Santeri Suominen

Rahanpesun ja terrorismin vastainen sääntely: pankki- ja maksutilien valvontajärjestelmä

Talousvaliokunnalle

Hallituksen esitys HE 261/2020 vp eduskunnalle laeiksi rahanpesun ja terrorismin rahoittamisen estämisestä annetun lain, rahanpesun selvittelykeskuksesta annetun lain sekä pankki- ja maksutilien valvontajärjestelmästä annetun lain 6 §:n muuttamisesta

Talousvaliokunta on pyytänyt Elinkeinoelämän keskusliitto EK:lta lausunto otsikkoasiassa. EK esittää lausuntonaan seuraavan.

Poliittisesti vaikutusvaltaisen henkilön yhtiökumppaneita koskevaa määritelmää muutettaisiin siten, että läheinen liikesuhde poliittisesti vaikutusvaltaisen henkilön perheenjäsenen kanssa ei enää tekisi henkilöstä poliittisesti vaikutusvaltaisen henkilön yhtiökumppania. EK kannattaa muutosta, sillä poliittisesti vaikutusvaltaisia henkilöitä, heidän perheenjäseniään ja yhtiökumppaneitaan on arviolta tuhansia Suomessa. Näiden henkilöiden asiakkuuksia koskee lähtökohtaisesti tehostettu tuntemisvelvollisuus. Tehostettu tuntemisvelvollisuus edellyttää ilmoitusvelvolliselta korostuneen huolellista menettelyä, mikä tarkoittaa muun muassa normaalia laajempaa selvitystä ja dokumentaatiota asiakkaan toiminnasta ja palvelujen käytöstä.

Ulkomaalaisen trustin tosiasiallista edunsaajaa koskevaa pykälää ehdotetaan täsmennettäväksi niin, että säännöksessä viitattaisiin myös niihin henkilöihin, jotka ovat vastaavassa tai samankaltaisessa asemassa kuin trustin tai trustin kaltaisen oikeudellisen järjestelyn perustaja tai tämän mahdollisesti asettama suojelija, omaisuudenhoitaja tai edunsaaja. EK pitää muutosta hyvänä, joskaan ei vielä täysin yksiselitteisenä.

Esityksessä yritetään selkeyttää nykyistä rahanpesun ja terrorismin rahoittamisen estämisen lainsäädäntöä. Tämä on tavoiteltavaa, koska entistä selkeämpi lainsäädäntö vähentää resursseja kuluttavaa tulkinnanvaraisuutta ja näin mahdollistaa entistä paremmin huomion kiinnittymisen niihin tapauksiin, joissa on korkeampi rahanpesun tai terrorismin rahoittamisen riski. EK kannattaa riskiperusteisen sääntelytavan painottamista rahanpesun vastaisessa regulaatiossa.

EK pitää tärkeänä, että esitetyille muutoksille varataan riittävän pitkä kohtuullinen siirtymäaika, jotta ilmoitusvelvolliset ja muut yritystahot kykenevät reagoimaan uuden sääntelyn vaatimuksiin.